

A BUDAPESTI
SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATÁNAK

ÉRTESÍTŐJE.

EGYEDÜLI HIVATALOS SZAKKÖZLÖNY. – KIADJA AZ IPARTÁRSULAT.

Az «Értesítő»-t a társulat tagjai díj nélkül kapják

Megjelenik minden hó utolsó napján

A választmány megbízásából szerkeszti: a társulat titkára.

Kéziratok a szerkesztőséghez küldendőek be.

SZERKESZTŐSÉG:

Budapest, IV. kerület, Himző-utca 1. szám, földszint.

Hirdetéseket csak ajánlhatónak ismert cégektől fogadunk el.

HIRDETÉSEKET

a társulat titkársága (Bpest, IV., Himző-u. 1. sz. földsz.) vesz fel

EGYSZERI HIRDETÉS ÁRA:

Egész oldalra terjedő nagyságban 20 frt — kr.

$\frac{1}{2}$ 10 —

$\frac{1}{4}$ 6 —

$\frac{1}{8}$ 3 50

Egész évre szóló hirdetéseknél husz százalék engedmény.

Figyelmeztetés!

Figyelmeztetjük t. szaktársainkat, hogy a kerületi előjáróságtól iparengedélyt váltsanak, mert erre az 1884. évi XVII. cikk értelmében birság terhe alatt kötelezvék.

Teljes tájékozást nyújt e kérdésben az „Értesítő“ jelen számában közzétett ministeri rendelet.

Die geehrten Fachgenossen werden aufmerksam gemacht, dass Diejenigen, welche nicht im Besitze eines Gewerbescheines sind, sich einen solchen bei der Bezirksvorstehung erbeten sollen, indem ein Jeder im Sinne des Gewerbegesetzes bei einer Strafe hiezu, verpflichtet ist.

Nähere Aufklärung ist in der Ministerialverordnung zu finden.

MEGHIVÁS

a budapesti

szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata

XXVII-ik rendes közgyűlésére,

mely 1901. évi márczius hó 28-án délután 3 órakor az «István főherceg» szállodában fog megtartatni.

Napirend:

1. Az évi jelentés.
2. A számvizsgáló bizottság jelentése.
3. Az 1900. évi záró számadás.
4. Költségvetés az 1901. évre.
5. Felmentvény.
6. Választás.
7. Indítványok.

Az ipartársulat közgyűlését a temetkezési egyesület közgyűlése folytatólag követi.

Budapesten, 1901. márczius hó 11-én.

A választmány.

EINLADUNG

zu der am 28. März 1901 Nachmittags 3 Uhr im Hotel «zum Erzherzog Stefan» abzuhaltenden

XXVII. ordentlichen Generalversammlung

der Genossenschaft der

Budapester Hôteliers, Gast- und Schankwirthe.

Tagesordnung:

1. Jahresbericht.
2. Bericht der Revisoren.
3. Jahres-Bilanz.
4. Budget pro 1901.
5. Ertheilung des Absolutatoriums.
6. Wahl.
7. Anträge.

Der Generalversammlung der Genossenschaft folgt fortsetzungsweise die Generalversammlung des Leichenvereines.
Budapest, 11. März 1901.

Der Ausschuss

Az ipartársulat választmányának évi jelentése az 1901. évi közgyűléshez.

Tisztelt Közgyűlés!

A kedvezőtlen gazdasági viszonyok, a kereskedelem és ipar terén évek óta tapasztalható pangás iparunkra még nyomasztóbban hatott, mint az előző években, mert annyi panaszt és feljajdulást alig hallottunk még szaktársaink részéről, mint a múlt évben.

Ipartársulatunk mindenütt segíteni igyekezett, a hol csak bajt látott, a hol a segítségre szükség volt.

Iparkodtunk enyhíteni azokat a sebeket, melyeket a mostoha sors szaktársaink életviszonyain ejtett.

Általánosságban az volt törekvésünk, hogy úgy az államtól, mint a törvényhatóságtól könnyítéseket eszközöljünk ki iparunk részére, hogy elviselhetőbbé tegyük a közterheket, melyeknek súlya alatt iparunk szenved.

Mindenütt ott voltunk, a hol iparunk érdekeinek megvédéséről volt szó; minden munkában részt vettünk, a hol iparunk javára dolgozni kellett.

S ha az őszinte lelkesedéstől vezérelt tetteink árán sem tudtunk mindenben teljes sikert elérni, ez nem a mi jó szándékunkon mult, hanem azon merev. mondhatjuk ellenséges magatartáson, melyet velünk szemben a hatóságok tanusítanak s ama rossz indulatu eljáráson, melyet ellenünk a közvélemény képviselőiben a sajtó minden igaz ok nélkül követ, s melynek csak nemrégiben is igazságérzetünkben mélyen elszomorodva voltunk tanui, midőn egyik kiváló szaktársunk a méltatlan megtámadással szemben nem talált védelmet.

Ipartársulatunk életében a mult év azzal kezdődött, hogy szaktársaink olyan bajokat is létezőknek mondtak, a melyek éppen az ipartársulat közbenjárására, részben vagy egészben már megoldást nyertek. Nevezetesen említve volt, hogy a szatócsok a kimérés gyakorlásától eltiltassanak; holott e kívánság az 1899. évi XXV. törvény-cikk 5. §-ában foglalt rendelkezés által úgy is teljesült.

A záróra eltörlése iránt már szintén régebben és több ízben tettünk lépéseket. Legujabban pedig kieszközlöttük, hogy a székesfőváros hatósága a szálloda, vendéglő stb. iparok gyakorlásáról szóló új szabályrendelet-tervezetbe is felvette.

Az üvegedények hitelesítése ugyancsak ipartársulatunk érdemes elnökének személyes közbenjárására már az 1899. évi 6523. szám alatt megjelent kereskedelemügyi miniszteri rendelettel szabályoztatott.

A felhozott panaszok közül csak egy volt olyan, a melynek orvoslására eddig szándékosan nem vállalkoztunk. De most már eziránt is megtettük a kellő lépéseket, t. i. a *kifőző* iparról szóló szabályrendelet alkotása végett is előterjesztést intéztünk a székesfőváros hatóságához, kifejtvén abban, a mi iparunkat — a hozzá hasonló *kifőző* iparral szemben — a hatósági beavatkozás által terhelő hátrányokat.

Ezen előterjesztésünkre a székesfőváros tanácsa máris határozott; értesítve bennünket, hogy az általunk kívánt szabályrendeletet nem tartja ugyan szükségesnek, helyett azonban utasította a kerületi előjáróságokat, mint elsőfoku iparhatóságokat, hogy a *«kifőzőket»* figyelemmel kísérik s ott, a hol visszaéléseket tapasztalnak, megtorlásokkal a 1884. évi XVII. törvény-cikk megfelelő szakaszát alkalmazzák.

Ugyanebben az ügyben a helybeli m. kir. pénzügyigazgatóságához is előterjesztést intéztünk, felhíva annak figyelmét a *kifőző* üzletekben engedély nélkül folytatott italmérésre és kérve e törvényellenes állapot megszüntetését.

Az események sorrendjében fel kell említenünk, hogy szokásos balunkat a mult évben is megtartottuk s annak anyagi eredménye tetemesen megkönnyítette az ipartársulatnak a szakiskolával szemben fennálló fenntartási kötelezettségét.

A szállodás ipart érdeklő mozzanat is fordult elő a mult évben, midőn a «Verein Reisender Kaufleute Österreich-Ungarn» superrabatot követelt a szállodásoktól. E tárgyban a szállodások értekezletet tartottak az ipartársulat helyiségeiben s egyetértőleg visszautasították a túlságba menő követelést.

A járdafoglalási díjak leszállítása iránt újból kérelemmel fordultunk a székesfőváros hatóságához, sajnos, ismét siker nélkül. Azonban ez ügyben a ciklus lejártával teljes erővel fel fogunk lépni.

Az állami munkaközvetítő intézet pártolása érdekében a kereskedelemügyi miniszter leiratot intézett ipartársulatunkhoz. A választmány elhatározta az intézet pártolását, habár időközben arról kellett meggyőződnünk, hogy az intézet — ez iránybani hiányos szervezete miatt — éppen a vendéglős ipar igényeit nem tudja kielégíteni.

Igen élénk mozgalom keletkezett szaktársaink között a mult évben egy saját jéggyár építése iránt. A terv már közeledett a megvalósuláshoz, mert egyik helybeli jéggyárossal komoly tárgyalásba bocsátkoztunk. De a befejezés munkája — a pénzkérdésnél felmerült nehézségek miatt — mint már régebben, ezuttal is cserben hagyott bennünket. Őszintén megvallva, a magunk részéről nem is tartjuk a már meglévő több jéggyár mellett, a saját jéggyár felállítását kívánatosnak.

Lelki örömmel emlékezünk meg egy reánk nézve igen kellemes eseményről. Nevezetesen: iparunkat érte az a megtiszteltetés, hogy az országos magyar ipar-egyesület mult évi aranyérmét egyik nagyérdemű szaktársunknak Glück Frigyes úrnak ítélte oda. Mindnyájunknak jól esett ez az elismerés, mert az ipari érdemek méltatására legilletékesebb helyről jött.

Glück Frigyes szaktársunk nevével kapcsolatban, mint tőle elválaszthatlan intézményt említjük szakiskolánkat, mint a hol a mult évben is meggyőződünk a vizsgálatok alkalmával arról, hogy céljának fényesen megfelelt, s mi büszkék lehetünk páratlan intézetünkre. Mint a szakiskolai ügyekhez tartozót bejelentjük, hogy a tanfolyamot végzett fiuk részére díszes bizonyítvány-lapokat készítettünk, a mi 320 korona költséggel terhelte ipartársulatunk pénztárát.

Azonkívül pedig kinyomattuk a kiváló szakszerűséggel szerkesztett magyar olvasókönyvet 1772 korona költséggel. E kiadásokra nézve kérjük a t. közgyűlés jóváhagyását. Mint iparunk fejlődésére nagyfontosságú eredményt kell felemlítenünk, hogy a szakiskola eszméje a Glück Frigyes szaktársunk áldozatkészségével letett alapon az országban is terjed s a legujabb szakiskolákat Aradon és Nagyváradon fogjuk láthatni.

Szakiskolánk fenntartásához a magas kormány a mult évben is 1000 korona, a székesfőváros szintén 1000 korona, az iparkamara pedig 400 korona segélylyel járult, mely pártolásért ezuttal is hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

Az «Eötvös-alap» országos tanító-egyesület kérelmére a mult évben is gondoskodtunk arról, hogy a szegénysorsu vidéki tanítók Budapesten tanuló gyermekei szaktársainknál ellátásban részesüljenek. Az egyesület igazgatóságától úgy mint minden évben, hála-kifejezésekkel telt köszönő-irat érkezett ipartársulatunkhoz.

Szaktársaink jótékonyágának kieszközlésében a főérdem Fürst Tivadar és Schnell József urakat illeti, akik a jótéteményre hajlandó szaktársaink összeírásánál fáradhatatlan buzgalmat tanusítottak. Fáradozásukért e helyütt mondunk nekik köszönetet.

Jelentésünk során a múlt évnek reánk nézve legkimagaslóbb eseményéhez érkeztünk.

Ahhoz a nagyszabású munkához, melyet az Aradon tartott V. országos magyar vendéglős-kongresszuson ipartársulatunk, tekintélyéhez méltóan képviselve, végzett.

Ugyanis egész befolyásunkkal hozzájárultunk egy régi óhajításunknak a megvalósításához: a magyar vendéglősök országos szövetségének megalapításához.

A hazafiasság ellen vétenénk, ha nem tennénk említést arról a lélekemelő ünnepélyről, mely az Aradon tartott kongresszust megelőzte. A kongresszus tagjai testületi zászlóik alatt az aradi szabadságszobor elé vonultak s ott ipartársulatunk érdemes elnöke lelkesítő, hazafias beszédet mondva, a kongresszus nevében diszes koszorút helyezett a szoborra. Ugyancsak lélekreható ünnepélyvel fejeztük be az aradi kongresszust az által, hogy kivonultunk a magyar szabadságharc vértanúinak síremlékéhez, a hol Glück Frigyes szaktársunk mondott a megdicsőült bajnokok emlékéhez méltó, hazafias beszédet és a kongresszus nevében szintén diszes koszorút helyezett a síremlékre.

A szállodás, vendéglős stb. iparok gyakorlásáról szóló szabályrendelet-tervezetnek úgy a székesfővárosi tanács jogügyi osztálya előtt, valamint a közrendészeti és a közéletelmzési bizottságnál folyt tárgyalásán ipartársulatunk képviselőjében részt vett Elnökünk és Glück Frigyes szaktársunk.

Utóbbi még a kereskedelmi és iparkamaránál, valamint az országos magyar iparegyesületnél folytatott tárgyalásokon is képviselte iparunkat. Mindketten teljes szakismeretüket és befolyásukat érvényesítették abból a célból, hogy a szabályrendeletből minden oly intézkedés, mely iparunkra nézve igazságtalan, tehát káros lehetne, kiküszöböltessék.

A múlt év alkonyán rendkívül kellemetlen ügy zaklatta föl ugyanis elkéseredett szaktársaink kedélyét. A helybeli sörgyárosok legnagyobb meglepetésünkre, egyetértőleg elhatározták, hogy a sör árát 1901. évtől kezdve 1 frttal felemelik.

A hír rögtön nagy mozgalmat idézett elő és szaktársaink többrendbeli értekezletet tartva, az ipartársulatot írásban felszólították a mozgalom vezetésére, melynek célja az volt, hogy a sörgyárosokat szándékuktól eltérítse. Az ipartársulat tényleg átvette a mozgalom vezetését és küldöttség útján a sörgyárosokkal egyenként, később pedig a sörgyárosok egyesületével érintkezésbe lépett. A tárgyalás folyamán minden érvelést felhasznált arra nézve, hogy a sörgyárosokat meggyőzze tervük meglepő kiméletlenségéről. Minden módjában álló eszközt szembe állított a sörgyárosok elhatározásával, abból a célból, hogy őket szándékok megváltoztatására bírja. Azonban a sörgyárosok egyrészt a sör gyártásához szükséges nyers termények drágaságával, másrészt a sörnek az új rendszer szerint való tulságos megadóztatásával, de különösen azzal indokolták a sör árának felemelését, mert az új adózási rendszerből folyólag igen nagy veszteségeket szenvednek az elpusztult sör után is megfizetett adóban. Annyit azonban mégis elértünk, hogy a sörgyárosok eltértek eredeti elhatározásuktól s a sör árát nem 1901. januártól, hanem február havától kezdve és nem 1 frttal, hanem csak 60 krajczárral emelték. Ez az egyezés sem kötelező azonban senkire nézve s a sörgyárosokkal szemben minden szaktársunk saját belátása szerint járhat el. Megjegyezzük még, hogy ez az ügy az egész országban nagy felháborodást okozott szaktársaink között és több vidéki szakipartársulat felszólítást intézett hozzánk aziránt, hogy a budapesti sörgyárak ellen irányuló mozgalom vezetését ipartársulatunk vegye át és szaktársainkat országos értekezletre hívja Budapestre. Minthogy azonban ipartársulatunk, tekin-

télyének teljes érvényesítése mellett ugyanis elért annyit, a mennyit a sörgyárosok makaességával szemben elérni lehetett, kénytelenek vagyunk azon meggyőződésünket kifejezni, hogy az országos mozgalom révén sem érhetnénk el többet.

Mint az idegen forgalomra nézve megbecsülhetetlen jelentőségű s a mi iparunkat is közletről érdeklő dolgot jelentjük, hogy ipartársulatunk érdemes elnöke résztvett a vendéglősök «Nemzetközi Egyesületé»-nek Berlinben tartott közgyűlésén és ipartársulatunk nevében meghívta az egyesületet Budapestre. Az egyesület elnöksége írásban értesítette ipartársulatunkat, hogy a közgyűlés szívesen vette a meghívást és elhatározta, hogy 1902. évben Budapesten tartja közgyűlését. A választmány ezen alkalmából elhatározta, hogy lépéseket fog tenni az iránt, hogy úgy a magas kormány, mint a székes-főváros hatósága támogassa ipartársulatunkat a «Nemzetközi Egyesület» ideérkezésekor és itt tartózkodása ideje alatt.

Az iparunkat érdeklő főbb eseményekről általánosságban beszámolván, áttérünk ipartársulatunk belügyeire és igazgatására. Ehhez képest jelentjük, hogy a múlt évi záró számadást a számvizsgáló bizottság ismert szigorával átvizsgálta s annak alapján azt ezennel a t. közgyűlés elé terjesztjük.

Kitűnik a mérlegből, hogy ipartársulatunknak a múlt évben 18,922 kor. 12 fillér bevétele, 16,638 kor. 26 fillér kiadása, tehát 2283 kor. 86 fillér bevételi többlete volt.

A vagyon-kimutatás szerint pedig az ipartársulatnak pénzben és értékpapirokban 92891 kor. 66 fillér, befektetésben pedig 8805 kor. 50 fillér értékű vagyona van.

Az ipartársulat kezelésében levő alapítványok összege 24,556 kor. 70 fillért, a menedékhely alap összege pedig 10800 kor. 49 fillért tesz ki. Az utóbbi ügygyel kapcsolatban kedves kötelességünknek tartjuk bejelenteni, hogy a múlt évben Förster Konrád és Páris Vilmos urak 80 korona közös adománnyal, a Pilseni sörfőző részvénytársaság 100 koronával, Granichstädten és Littke 50 koronával, ifj. Sprung János 100 koronával, Hubert J. E. 1000 koronával, belatini Braun A. 5 év alatt törlesztendő 1000 koronával, Ungár Mór szintén 5 év alatt törlesztendő 200 koronával, Törley József 200 koronával és néh. id. Kommer Antal 400 koronával gyarapították a menedékhely alapját. Miért is a nagylelkű adományozóknak köszönetünket és hálánkat nyilvánítjuk.

Bejelentjük, hogy az ipartársulatnak a múlt évben 601 tagja volt.

Ezek közül 24 az év folyamán lépett az ipartársulat kötelékébe.

Ezzel szemben elhalálozás által veszítettünk 10 tagot. Üzlet megszűnés miatt pedig 41 tagot, s így az év végén 550 tagot számláltunk.

A könyörületességet tönkre jutott tagtársainkkal és családjukkal szemben a múlt évben is nagy mértékben gyakoroltuk, és segélyezésükre 794 koronát fordítottunk; azonkívül hazafias célra, nevezetesen: a «Vörösmarty» szoborra 100 koronát, a «Bethlen» szoborra 20 koronát, más jótékony célra pedig, mint a szegény pinczerek gyermekeinek felruházására 80 koronát, a menedékhely alapra pedig 289 kor. 12 fillért fordítottunk.

Midőn még az 1901. évre szóló költségvetést is beterjesztjük, ezzel megbízatásunknak megfelelően, a mélyen tisztelt közgyűlés bizalmáért köszönetet mondunk, s a reánk ruházott tisztséget alapszabályaink értelmében ezenel letesszük és kérjük, hogy az ipartársulat vezetéséről a napirendre tűzött választás útján gondoskodni méltóztassék.

Budapest, 1901. márczius 11-én.

A választmány.

Bevétel. **Az ipartársulat 1901. évi költségvetése.** Kiadás.

	korona	korona		korona	korona
Beiratási díj		200	Szakiskolára		5100
Tagsági díj		4600	Házbérre		400
Kamatok		3800	Illetményekre		2400
Segély a szakiskola javára:			Világításra, fűtésre		140
a) állami	1000		Könyvekre, nyomtatványokra		100
b) városi	1000		Posta díjra, bélyegre		50
c) iparkamarai	400	2400	Hirlapokra:		
Báli jövedelem		3000	a) Értesítő	400	
			b) előfizetés	20	420
			Segélyre, adományra		2000
			Rendkívüli		500
			Egyenleg		2890
		14000			14000

Budapesten, 1901. évi február hó 28-án tartott ülésből.

A választmány.

Bevétel. **Az ipartársulat 1900. évi mérlege.** Kiadás.

	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.	korona	fill.
Beiratási díjakból			172	—	Szakiskolára:				
Tagok járulékaiból			4660	—	a) rendes kiadások	5083	74		
Kamatokból:					b) nyomtatványokra	51	60		
A hazai takarékpénztári kötvények után	2848	—			c) bizonyítvány mintára	340	—		
A 48792. sz. takarékpénztári könyv szerint	307	70			d) magyar olvasókönyv nyomtatása	1772	60	7247	94
Az 56.441. sz. takarékpénztári könyv szerint	728	26	3883	96	Házbérre			800	—
Kisorsolt hazai takarékpénztári kötvényekért			4000	—	Illetményekre			2370	52
Bál jövedelem:					Világításra és fűtésre			143	84
a) az ipartársulat részéről	3005	—			Könyvekre és nyomtatványokra			67	80
b) a pinczéregylet	450	76	3455	76	Posta díjakra és okmány bélyegekre			31	55
Segély a szakiskola javára:					Hirlapokra:				
a) az államtól	1000	—			a) az «Értesítő» szubvenziója	400	—		
b) a székes fővárostól	1000	—			b) előfizetés	28	—	428	—
c) a kereskedelmi és iparkamarától	400	—	2400	—	Közgyűlésre			93	90
Vegyés			40	—	Kongresszusra			260	19
Eladott szakiskolai könyvekért			310	40	Értékpapírokra			3709	—
					Segélyekre			794	—
					Adományokra:				
					a) a «Vörösmarty» szoborra	100	—		
					b) a menedékhely alapra	289	12	389	12
					Temetési költségekre			87	40
					Különfélékre			215	—
					Egyenleg			2283	86
			18922	12				18922	12

Budapesten, 1901. január hó 31-én.

Gundel János
elnök.

Wirth Ferencz
alelnök.

Mehringer Rezső
pénztárnok.

Poppel Miklós
titkár.

Megvizsgáltuk, és helyesnek találtuk. — Budapest, 1901. márczius 5-én,

a számvizsgáló bizottság:

Lippert Lajos

Reutter Nándor

Illits József

Alapítványok 1900. évi kimutatása.

	kor.	fill.	kor.	fill.
Özv. Kommer Józsefné alapítványa	200	—		
Tőkésített kamatok	166	44	366	44
Id. Kammer Ernő alapítványa	1000	—		
Tőkésített kamatok	380	21	1380	21
Gundel János alapítványa	2000	—		
Tőkésített kamatok	294	47	2294	47
Dréher Antal alapítványa	20000	—		
Az ipartársulat pótlása	39	08	20039	08
Rajágh Lajos alapítványa	200	—		
Kamatok	40	50	240	50
Fenkel Gyula alapítványa	200	—		
Kamatok	36	—	236	—
			24556	70

Menedékhely-alap 1900. évi kimutatása.

	kor.	fill.	kor.	fill.
„Thonet Testvérek“ cég adománya	2000	—		
Tőkésített kamatok	301	67	2301	67
Gundel János adománya	1000	—		
Tőkésített kamatok	161	88	1161	88
Petánovits József adománya	1000	—		
Tőkésített kamatok	158	46	1158	46
Bereczky Lajos adománya	200	—		
Tőkésített kamatok	31	63	231	63
Löwenstein M. 10 év alatt törlesztendő 4000 koronás adományának I. és II. részlete	800	—		
Tőkésített kamatok	62	32	862	32
Kommer Ferenc 5 év alatt törlesztendő 1000 kor. adományának I. részlete	200	—		
Tőkésített kamatok	16	69	216	69
Az ipartársulat adománya	1438	28		
Tőkésített kamatok	87	52	1525	80
Reutter Mándor adománya	1000	—		
Tőkésített kamatok	41	86	1041	86
Mezey és Társa cég adománya	100	—		
Tőkésített kamatok	3	97	103	97
Förster Konrád és Paris Vilmos közös adománya	80	—		
Kamatok	2	10	82	10
Pilzeni serfőző r. t. adománya	100	—		
Kamatok	2	63	102	63
Granichstädten és Litke cég adománya	50	—		
Kamatok	1	22	51	22
Ifj. Sprung János adománya	100	—		
Kamatok	1	42	101	42
Hubert J. E. adománya	1000	—		
Kamatok	8	55	1008	55
Belatini Braun A. öt év alatt törlesztendő 1000 koronás adományának I. részlete	200	—		
Kamatok	1	66	201	66
Ungár Mór 200 koronás adományának I. részlete	40	—		
Kamatok	—	35	40	35
Törley József adománya	200	—		
Kamatok	8	28	208	28
Néh. id. Kommer Antal adománya			400	—
			10800	49

Budapesten, 1901. január hó 31-én.

Gundel János elnök. *Wirth Ferenc* alelnök. *Mehringner Rezső* pénztárnok. *Poppel Miklós* titkár.

Átvizsgáltván, helyesnek találtatott.

Budapesten, 1901. márczius hó 5-én.

A számvizsgáló bizottság:

Lippert Lajos *Reutter Nándor* *Illits József*.

A temetkezési egyesület választmányának évi jelentése az 1901. évi közgyűléshez.

Tisztelt Közgyűlés!

Jelentésünket már évek óta mindig azzal a panaszszal kezdtük, hogy az egyesület, ahelyett, hogy gyarapodnék, évről-évre veszteségeket szenved.

A veszteségeknek mindenkor kellő magyarázatát szolgáltatottunk azáltal, mert kimutattuk, hogy egyrészt az egyesület tagjainak száma pártolás híján folyton apad, másrészt pedig az egyesület régi, tehát agg koru tagjai között aránytalanul nagy az elhalálozási esetek száma.

Ha tehát ezuttal, a múlt évi záró számadások szerint mégis kedvező eredményt mutatunk ki, ez korántsem azt jelenti, mintha az egyesület helyzete a múlt évben talán javult, vagyis a tagok száma szaporodott volna, hanem tisztán amaz örvendetes véletlennek köszönhető, hogy a halál kevésbé pusztított tagjaink sorában.

Azonkívül hozzájárult a kiadások apasztásához néhai Schwab Antal szeretett tagtársunk családjának az a nemes lelkű eljárása, hogy sem a boldogult Schwab Antal tagtársunk, sem annak még az 1899. évben elhunyt neje után a temetési díjtételt nem vette fel s így egyesületünk javára 600 koronát juttatott.

Illő, hogy e nemes cselekedetért évi jelentésünkben is köszönetet mondjunk.

Egyesületünk tagjainak száma a múlt év kezdetén 469 volt. De ezek közül évközben elhalt Pardavy József, Varga Istvánné, özv. Facininé, szül. Neuhold Mária, özv. Thomayerné szül. Stark Mária, Neubauer János, özv. Figyelmessy Ferenczné, szül. Pratschner Anna, Bojcics Simon, Woracek Antal, Mitske János, Brunofszky Józsefné, Mayer József, Miakits Antal és Schwab Antal, összesen tehát 13 tagtársunk; azonkívül a választmány kénytelen volt 9 tagot az alapszabályok 10. §-a alapján az egyesület kötelekéből ismét törölni, mert kötelezettségüknek három hónapon jóval túl terjedő időn át nem feleltek meg; önkéntes kilépés által pedig három tagot veszítettünk.

Az elhunytak közül 12 tag után 3600 koronát temetési díjtétel címén, 73 koronát pedig egyéb költségekre, vagyis összesen 3673 koronát fizettünk ki.

A számvizsgáló-bizottság által átvizsgált zárószámadás szerint az egyesületnek 5978 kor. 38 fillér bevétele és 5458 kor. 78 fillér kiadása s így 519 kor. 68 fillér bevételi többlete volt, mi által a vagyon az 1899. év végén kimutatott 12827 kor. 76 fillérről 13347 kor. 44 fillérré emelkedett.

Ebből látható, hogy a múlt év egyesületünkre nézve az előző évekhez képest elég kedvezően záródott.

Mindamellet nem mulaszthatjuk el ez alkalommal is már szinte harangszóvá vált felhívásunkat intézni tagtársainkhoz, hogy az egyesület jólétének előmozdítására a tagok számának gyűjtés útján való szaporítására törekedjenek, mert egyesületünk, különösen a mai szomorú viszonyok között, pótolhatatlan jótéteményt gyakorol szegény sorsu tagtársaink iránt.

Jelentésünket azzal a felszólítással végezzük: «Gyűjtsetek a temetkezési egyesületnek mennél több tagot!»

Budapesten, 1901 évi márczius hó 11-én tartott ülésből.

A választmány.

A temetkezési egyesület 1900. évi mérlege.

Bevétel

Kiadás

	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.	korona	fill.
Beiratási díj			100	—	Temetési díjtétel	3600	—		
1899. évi tagsági díj	30	—			» költség	73	—	3673	—
1900. évi » »	5338	—	5368	—	Házbér			400	—
Kamatok a hazai takarékpénztári kötvények után	456	—			Illetmények :				
Kamatok a Magy. orsz. közp. takarékpénztárban elhelyezett tőke után :					a) a titkárnak	240	—		
a) 48790. sz. könyv szerint	52	36			b) a pénzszedőnek	1080	—	1320	—
az 59532. sz. » »	2	02	510	38	Uti költségre			28	70
					Nyomatványra			37	—
					Egyenleg			519	68
			5978	38				5978	38

Budapesten, 1900. december 31-én.

Gundel János
elnök.

Wirth Ferencz
alelnök.

Mehringner Rezső
pénztárnok.

Poppel Miklós
titkár.

Átvizsgáltuk és helyesnek találtuk. — Budapesten, 1901. márczius hó 5-én.

Glück Frigyes

Reutter Nándor

Bokros Károly

s z á m v i z s g á l ó k.

A temetkezési egyesület 1900. évi vagyon-kimutatása.

	korona	fill.	korona	fill.
Készpénz			712	62
Hazai takarékpénztári kötvények a beszerzési ár szerint			10984	22
A Magy. orsz. közp. takarékpénztárban elhelyezett tőke :				
a) a 48790. sz. könyv szerint	1374	56		
b) az 59532. sz. » »	230	02		
A Pesti hazai első takarékpénztárban az 50416. sz. könyv szerint	46	02	1650	60
Összesen			13347	44
Az 1899. év végén volt			12827	76
Szaporodás			519	68

Budapesten, 1900. január hó 1-én.

Gundel János
elnök.

Wirth Ferencz
alelnök.

Mehringner Rezső
pénztárnok.

Poppel Miklós
titkár.

Átvizsgáltuk és helyesnek találtuk. — Budapesten, 1901. márczius hó 5-én.

Glück Frigyes

Reutter Nándor

Bokros Károly

s z á m v i z s g á l ó k.

A temetkezési egyesület számvizsgáló bizottságának jelentése az 1901. évi közgyűléshez.

Tisztelt Közgyűlés!

A temetkezési egyesület 1900. évi számadásait kötelességünkhöz hiven, nagy gonddal átvizsgáltuk s ehhez képest, van szerencsénk jelentésünket beterjeszteni.

A számadási okmányokat a könyvekkel összehasonlítván, megállapítottuk, hogy a mérlegbe 5978 korona 38 fillér bevétel és 5458 korona 70 fillér kiadás, tehát 519 korona 68 fillér maradvány helyesen vétetett fel.

Pénztárvizsgálat által meggyőződünk arról is, hogy a vagyon-kimutatásban felsorolt készpénz, értékpapírok és takarékpénztári könyvek hiány nélkül meg vannak s ezek szerint a vagyon 13,347 korona 44 fillér. Tehát az 1899. évi 12,827 korona 76 fillér vagyonnal szemben 519 korona 68 fillér szaporodás mutatkozik.

A megtartott vizsgálat eredményéhez képest tisztelettel javaslatba hozzuk, hogy a felelős számadóknak a felmentvényt megadni méltóztassék.

Budapest, 1901. évi márczius hó 5-én.

A számvizsgáló bizottság: Glück Frigyes, Reutter Nándor, Bokros Károly.

Ipartársulati ügyek.

Jegyzőkönyv, felvétel a «Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata»-nak 1901. évi február hó 28-án tartott üléséről.

Jelen voltak: Gundel János elnök, Mehringer Rezső pénztárnok, Kommer Ferencz, Nosek Ignác, Maloschik Antal, Schnell József, Müller Antal, Barabás József, Bittner Alajos, Bokros Károly, Willburger Károly választmányi tagok, Poppel Miklós titkár.

Távollétüket igazolták: Wirth Ferencz alelnök, Glück Frigyes és Kriszt Ferencz választmányi tagok.

I. Elnök megnyitja az ülést s jegyzőkönyv hitelesítőül felkéri Müller Antal és Bittner Alajos urakat.

II. Az 1901. január hó 29-én tartott ülésről felvett jegyzőkönyv felolvastatván,

tudomásul vétetett és hitelesített.

III. Elnök a jegyzőkönyvben foglalt határozatokat illetőleg bejelenti, hogy a kifőzés gyakorlásáról szóló hatósági szabályrendelet alkotása végéig a székesfőváros tanácsához az emlékirat benyújtott.

Tudomásul szolgál.

IV. Özv. Bányai Józsefné levelét, melyben a férje elhalálása alkalmából hozzá intézett részvét-nyilatkozatért köszönetet mond az ipartársulatnak; valamint a komáromi ipartársulattól érkezett, a néhai Boór József ipartársulati ügyész elhalálása alkalmából küldött részvét-irattra vonatkozó választ

a választmány tudomásul veszi.

V. Bemutattak az ipartársulat czimére érkezett többrendbeli bál meghívók és tiszteletjegyek, valamint a Felvidéki magyar közművelődési egyesületnek a magyar ipar pártolására irányuló felhívása.

Tudomásul szolgál.

VI. Előterjesztett a kassai ipartársulat javaslata, mely szerint a vendéglősök nemzetközi egyesületének Budapesten tartandó közgyűlése alkalmából hazafias lelkesedéssel ajánlja Kassa és környéke megtekintésének programba vételét.

A választmány e javaslat felett még nem határozhat, mert még a közgyűlés megtartásának ideje sincsen meghatározva. De annak idején esetleg figyelembe fogja venni.

VII. Elnök bejelenti, hogy a szegedi ipartársulat alelnökétől, Priváry Páltól magánlevélben értesítést nyert arról, hogy az országos szövetség VI. közgyűlését 1903.

évben Szegeden kívánják egy kiállítással kapcsolatban megtartatni.

Ő erre kérdést intézett az iránt, nem-e lehetne a szövetség közgyűlését a folyó 1901. évben Szegeden tartani? Mire azt a választ kapta, hogy ez az idő rövidsége miatt lehetetlen.

Tudomásul szolgál.

VIII. Előterjesztett az 1900. évi záró számadás.

A választmány elhatározza a számvizsgáló bizottság behívását.

IX. A folyó évi közgyűlés napját

a választmány márczius hó 28-ára tűzi ki s annak helyéül — Elnök ur szivessége folytán — ismét az «István-főherceg» szállodát jelöli ki.

X. Elnök bejelenti, hogy néhai id. Kommer Antal végrendeletileg 400 koronát hagyott a «Menedékház-alap»-nak.

A választmány a bejelentést köszönettel veszi tudomásul.

Több tárgy nem lévén napirenden, az ülés befejeztetett. Kmft.

Jegyzőkönyv, felvétel a «Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata» temetkezési egyesületének 1901. évi február hó 28-án tartott üléséről.

Jelen voltak: Gundel János elnök, Mehringer Rezső pénztárnok, Poppel Miklós titkár, Kommer Ferencz, Barabás József, Bittner Alajos, Maloschik József, Maloschik János választmányi tagok.

Távollétüket igazolták: Wirth Ferencz alelnök és Kriszt Ferencz választmányi tag.

I. Elnök megnyitja az ülést s a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri Barabás József és Maloschik János urakat.

II. Az 1900. évi márczius hó 30-án tartott ülésről felvett jegyzőkönyv felolvastatván,

hitelesített.

III. Előterjesztett Pulay Gyula volt vendéglős kérvénye. Folyamodó azt kívánja, hogy tekintettel jelenlegi szorult anyagi helyzetére és ama körülményre, hogy nejétől törvényesen elvált, neki a volt neje szül. Herczeg Mária után általa befizetett temetkezési egyesületi tagsági díjak vissza fizetessenek, volt neje pedig az egyesület tagjainak sorából töröltessék.

A választmány a kérelem első részét, t. i. a tagsági díjak visszafizetését nem találja teljesíthetőnek, mert ez ellenkezik az egyesület alapszabályának 8. §-a j) pontjával, mely szerint a már teljesített befizetésekre nem támasztható igény.

A kérelem második részét, hogy folyamodó volt neje a tagok sorából töröltessék, a választmány azon esetre, ha a tagsági díjak ugy sem fizettetnek, teljesíthetőnek tartja.

E határozatról folyamodó értesítendő.

IV. Bemutattak a tagsági járulékokkal hátralékban lévők névjegyzéke.

A választmány a kimutatásban felsoroltak közül azokat, a kik kötelezettségüknek három hónapon tul nem tettek eleget. névszerint: Gombás Istvánt és nejét 10—10 havi, Hell Andrást és nejét 9—9 havi, özv. Hasenberger Tivadar-nét 11 havi, Lengyel Jánost és nejét 9—9 havi, Lippl Mátyást és nejét 8—8 havi tartozás miatt az egyesület kötelekéből az alapszabályok 10. §-ának 5. pontja alapján törölteti.

V. Előterjesztett az 1900. évi záró számadás ugy mint a mérleg és vagyon-kimutatás.

A választmány, a bemutatott számadást egyelőre tudomásul veszi s a számvizsgáló bizottság egybehívását elhatározza és kimondja, hogy a közgyűlés az ipartársulat közgyűlésével egy napon lesz megtartandó.

Több tárgy nem lévén, az ülés befejeztetett.

Különfélék.

Az iparengedélyről.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter. 86,512/VIII. sz.

Valamennyi magyarországi másodfoku iparhatóságnak.

A fennálló gyakorlat szerint a pénzügyi hatóságoktól italmérési engedélyt nyert koresmák, sörházak, bor és pálinkamérések s általában italmérési üzletek a nélkül, hogy arra kereskedői iparigazolványt, vagy vendéglői iparengedélyt váltanának, iparszerűleg ételeket és ételmi szereket is kiszolgáltatnak, illetve elarusítanak.

Míthogy ez a gyakorlat számos visszásságra ad alkalmat, a mennyiben az italmérési üzletek és vendéglők üzletkörének összezavarására vezet s ezzel az 1884. évi XVII. t.-cz.-ben a vendéglői üzletekre nézve megállapított rendelkezések alkalmazását sok esetben lehetetlenné teszi s miután továbbá ez a gyakorlat törvényesnek sem tekinthető, a mennyiben az italmérési engedélyek csupán szeszes italok kimérésére jogosítanak, s így az ételek és ételmiszerek kiszolgáltatására, mint az italmérési jogkörön kívül álló ipari foglalkozásra az 1884. évi XVII. t.-cz. értelmében külön iparigazolvány, avagy iparengedély kell, mindezeknél fogva a jelzett s helyesnek nem tekinthető gyakorlat megszüntetése érdekében a m. kir. belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök ur s a pénzügyminiszter ur hozzájárulásával a következőket rendelem.

A koresmárosok, bor, sör és pálinkamérők, az illetékes pénzügyi hatóságtól nyert italmérési engedély alapján csupán az engedélyben megjelölt szeszes-italok kimérésével foglalkozhatnak; ily engedély alapján tehát semmiféle ételt, vagy ételmiszert, illetve másnemű árucikket iparszerűleg ki nem szolgáltathatnak és nem árusíthatnak.

Az az italmérő, ki az italmérésen kívül ételmiszereknek keresetszerű eladásával is foglalkozni kíván, tartozik-e szándékát az 1884. évi XVII. t.-cz. 4. §-a értelmében az illetékes elsőfoku iparhatóságnak előzetesen szabályszerű módon bejelenteni s illetve ebbeli üzletére iparigazolványt váltani, míg az az italmérő, ki az üzleti helyiségében ülő vendégei számára vendéglőszerűleg ételmiszereket s illetve ételeket is kiszolgáltatni kíván, ez üzletére az italmérési engedélyen kívül, szabályszerű vendéglői iparengedélyt köteles szerezni.

Az az italmérő, ki ételek és ételmiszerek kiszolgáltatásával, illetve e rendelet életbe lépte után kíván foglalkozni, ez üzletét csak az ipartörvény 4, illetve 10. §-ában előírt feltétel teljesítése, vagyis az iparigazolvány vagy a vendéglői iparengedély megszerzése után kezdheti meg, míg az az italmérő, (koresmáros, bor, sör és pálinkamérő) ki ételek és ételmiszerek eladásával, illetve kiszolgáltatásával e rendelet életbe léptekor is foglalkozik, ez üzletet tovább is folytathatja ugyan, a mennyiben azonban ételmiszerekkel való kereskedésre, vagy ételeknek vendéglőszerűleg való kiszolgáltatására iparigazolványa, illetve vendéglői iparengedélye nincs, e rendelet életbe léptétől számított három hónap alatt az iparigazolványért, illetve az iparengedélyért az illetékes elsőfoku iparhatósághoz folyamodni tartozik.

A mennyiben e folyamodvány a jelzett határidő alatt az iparhatósághoz beadatik, az illető italmérési üzlet tulajdonos az ételmiszerek kereskedést, illetve az ételek kiszolgáltatását folyamodványának szabályszerű elintézéséig tovább folytathatja; míg az az italmérő, ki e kötelezettségének eleget nem tesz, a jelzett határidő lejártá után a szerint, a mint a fentiekhez képest iparigazolványt, vagy iparengedélyt tartozott volna szerezni, az 1884. évi XVII. t.-cz. 156. §. a) pontja, vagy 158. §. a) pontja alap-

ján megbüntetendő s a törvényszerű bejelentés (iparigazolvány) nélküli ételmiszerek kereskedéstől, illetve iparengedély nélkül gyakorolt ételkiszolgáltatástól vendéglői ipartól újabb büntetés kiszabásának terhe alatt eltiltandó.

Jelen rendeletem kihirdetése napján azonnal hatályba lép.

Felhívom az iparhatóságot, hogy e rendeletemet tudomás és alkalmazkodás végett közölje a hatósága területén létező elsőfoku iparhatóságokkal s egyuttal utasítsa e hatóságokat, hogy e rendeletemet a legszélesebb módon tegyék közhírré s annak tartalmáról a hatóságuk területén létező italmérési üzlettulajdonosokat külön-külön is értesítsék.

Megjegyzem, hogy a mennyiben az 1884. évi XVII. t.-cz. 10. §-ának a) pontjában említett iparágakra vonatkozó törvényhatósági, illetve rendezett tanácsu városi szabályrendelet, jelen rendeletemtől eltérő intézkedéseket tartalmazna, a szabályrendelet módosítása iránt a szükséges lépések haladéktalanul megteendőek lesznek.

Budapesten, 1901. évi december hó 15-én.

Hegedüs, s. k.

A kifőzésekről. Az ipartársulat a kifőzések megrendszabályozása iránt a székesfőváros hatóságához intézett emlékiratára a következő határozatot kapta.

Budapest szfváros tanácsa, 7078. tan. sz. 1901—I. T. A budapesti szállodások, vendéglősök és koresmárosok ipartársulatának kérvénye a kifőzőkre vonatkozólag külön szabályrendelet alkotása iránt. H. A jog-, ipar- és rendészeti ügyosztály indokolt előterjesztésének elfogadása mellett, s míthogy a tanács a maga részéről sem látja be annak szükségét, hogy a kifőzőkre külön szabályrendelet alkottassék, a budapesti szállodások, vendéglősök és koresmárosok ipartársulatát ez irányban előterjesztett kérelmével a tanács elutasítja. A kifőzés ugyanis nem képez engedélyhez kötött ipart, a mint azt az ipartársulat állítja, mivel az 1884. évi XVII. t.-cz. 10. §-ában felsorolt és engedélyhez kötött iparágak között elő nem fordul, sőt az ipari foglalkozások közé sem sorolható, mindaddig, míg «valaki készpénzfizetés mellett csak bizonyos személyeket saját háztartása folyamánként éllemez», mint ezt a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur egy konkrét esetről kifolyólag 1897. évi február hó 5-én 2281. sz. a kelt III-foku iparhatósági ítéletével kimondotta. Azon esetek, midőn a kifőzés gyakorlása ezen határt meghaladja, vagy ha a kifőző italméréssel foglalkozik, az 1884. évi XVII., illetve az 1899. évi XXV. t.-czikkbe ütköző kihágást képeznek, tehát már létező törvényekbe ütköznek, s megtorolhatóságuk miatt külön szabályrendeletet alkotni nem szükséges. Míthogy pedig az ipartársulat beadványa szerint vannak egyes kifőzők, melyek ezen foglalkozást iparszerűleg üzik, sőt italméréssel is foglalkoznak, *utasítja egyidejűleg a tanács az összes ker. előljáróságokat, hogy a körületük területén levő kifőzőket kísérvék állandó figyelemmel s a mennyiben olyanok létezéséről nyernek tudomást, melyek ezen foglalkozást nem saját háztartásuk folyamánként, hanem, mint kizárólagos keresetet, nagyobb terjedelemben s így iparszerűleg üzik, ezek ellen az 1884. évi XVII. t.-cz. értelmében járjanak el s őket mindenkor szabályszerű iparigazolvány váltására is kötelezzék, azokat pedig, kik engedély nélkül italméréssel is foglalkoznak, esetről esetre jelentsék fel a pénzügyigazgatóságnak.* Miről a budapesti szállodások, vendéglősök és koresmárosok ipartársulata (képv. Gundel János elnök, V., Akadémia-u. 1. sz.) a tan. I. ügyosztálya s az összes ker. előljáróságok tudomás s illetve mihez tartás végett felzetten értesítetnek. Budapest székesfőváros tanácsának 1901. évi február hó 21. napján tartott üléséből. Halmos, polgármester.

Az ipartársulat a kifőző üzletekben folytatott engedély nélküli italmérés miatt a következő előterjesztést intézte a m. kir. Pénzügyigazgatósághoz:

Tekintetes m. kir. Pénzügyigazgatóság!

Alulírott ipartársulat a székes-főváros területén kifürkészhetetlen nagy számban folytatott kifőző üzletek ellenőrzése céljából a . . . alatt idemellékelte, a kifőző ipar gyakorlásáról szóló szabályrendelet alkotását sürgető emlékiratot intézte a székes-főváros tanácsához. És pedig azoknál fogva, mert a kifőzés a vendéglős iparhoz hasonló foglalkozás lévén, következésképpen szintén hatósági ellenőrzés alá kell hogy tartozzék. Különösen azért, mert meggyőződés útján szerzett tudomásunk van arról, hogy a legtöbb kifőzési helyiségben szeszes italokat is mérnek engedély nélkül.

Mi több, az ellenőrzés hiánya annyira felbátorította már egyik-másik kifőzőt, hogy a szeszes italokat utcán át való elvitelre is tartózkodás nélkül méri.

Midőn tehát a székesfőváros hatóságának figyelmét felhivtuk, hogy a kifőző iparról is szabályrendeletet alkosson, ugyanakkor el nem mulaszthatjuk a Tek. m. kir. Pénzügyigazgatóság becses figyelmét is úgy a közérdek, mint a magas államkincstár érdekeinek megóvása szempontjából a kifőzési helyiségekben folytatott visszaélésekre irányítani. Mert a kifőzők nemcsak nekünk vendéglősöknek ártanak az által, ha az italmérést engedély és ellenőrzés nélkül gyakorolják, hanem nagy mérvben károsítják a magas kincstárt, elkerülvén a szerzett joggal járó minden közteherviselést; és ártalmára lehetnek a közérdeknek az 1893. évi XXIII-ik vagy 1899. évi XXV-ik törvénycikk ellen elkövetett vétségek által.

Az utóbb idézett törvényben foglalt rendelkezések betartásának ellenőrzése a tek. m. kir. Pénzügyigazgatóság hatáskörébe tartozván, nagybecsű figyelmét különösen felhívjuk a belváros területén levő — egyik érdemes szaktársunk által bejelentett több kifőzési üzletre, úgy mint a Magyar-utca 44. sz. ház II. emeletén; ugyancsak a Magyar-utca 52. sz. ház I. emeletén, a Kecskeméti-utca 2. sz. ház I. emeletén, a Kigyó-utczában és még több más helyen található kifőzésekre.

A mennyiben a tek. Pénzügyigazgatóság további bejelentéseket kívánna, ez esetben felhívjuk szaktársainkat, hogy mindazon eseteket, midőn az italmérés terén üzött visszaélés jut tudomásukra, nekünk tartózkodás nélkül bejelentsék, hogy mi azután konkrét adatokkal szolgálhasunk s ez alapon a már tarthatatlanná vált állapot szanáltassék.

Budapest, 1901. évi január 29-én tartott üléséből.

A budapesti szállodások, vendéglősök és koresmárosok ipartársulata.

Munkaközvetítő-intézet. A budapesti munkaközvetítő intézetnél bejelentett szállodások, vendéglősök és koresmárosok alkalmazottaira vonatkozó férfimunkakereslet: pinczerek 17, szakácsok, csaposok és borfiuk 23, bérszolgák 46. Férfimunkakinálat nem volt.

Három nyelvtan. Glück Frigyes a «Pannonia»-szálló tulajdonosa Somogyi Ede segítségével három kitűnő kis nyelvtant szerkesztett pinczértanulók számára, másodsorban a nagyközönségnek is. A könyvecskék szerkesztésénél az lebegett a szerzők szeme előtt, hogy a nagyobbára németül beszélő pinczértanulókat megtanítsák főleg a magyar nyelvre, aztán a francia és az angol nyelv ismeretére. Az intenció tehát mindenesetre elismerésre méltó, s ugyanezt mondhatjuk a könyvecskék tartalmáról s kiállításáról is. Minden egyes kötet tulajdonképpen bemutatás a legszükségesebb tudnivalók gyors és könnyű elsajátítására, a mindennapi életben előforduló szavak szólásformák és mondatok jegyzéke. Nem fejteget sokat, nem fárasztja el a tanulót sok szabály betanulásával, egyenesen a tárgyra tér át, főgondja a helyes beszédnek mennél rövidebb idő alatt való megtanítása. A kötetek háromnegyed része szótárból és beszélgetésből áll és mivel a szavak, beszédformák főként arra vannak tekintettel hogy a pinczér az idegennel érintkezhesék, magától értetődik hogy ezek a könyvecskék nemcsak a pinczérnek, hanem az idegenbe menőknek is megbecsülhetetlen szolgálatot tesznek; mert hiszen bárhova is megyünk idegenbe, az érintkezés nagyon meg van könnyítve, ha a vendéglő, szálló személyzetével meg tudjuk értetni magunkat. Három-négy hét elegendő, hogy a könyvecskékből a szükséges tudnivalókat magán uton is megtanuljuk. A három kis kötet kiállítása mintaszerű. Ha uton vagyunk, minden nehézség nélkül zsebben hordhatjuk, hogy kellő esetben a szükséges felvilágosítást azonnal megkaphassuk. Egy-egy kötet ára 80 kr. Megjelentek Singer és Wolfner-könyvkereskedésében.

Az enyhe idő beálltával megkezdődött az izletesen fűszerezett

„Erdélyi savanyított káposzta“

szállítása

viszonteladók részére,

szállítás díjmentesen minden magyarországi vasútállomásra.

Métermázsája hordóban **22 korona** helyben.

100 kilogrammon túl terjedő megrendeléseknél új fenyő-edényben, 300 kilogrammon túl pedig erős tölgyfa-edényben szállítjuk.

Előttünk ismeretlen czégeknek csak foglalt ellenében vagy utánvét mellett küldünk.

Nagyobb vételeknél külön egyezség.

Jó állapotban levő edényeket esetleg visszavásárolunk.

„Transsylvania“

gyümölcs, főzelék, gomba konzerv és savanyított káposzta gyár

DÉVA (Hunyad megye).

Árjegyzéket gyümölcs, főzelék és gomba konzervekről kívánatra külön adunk.

SEC

SEC

Talisman
TÖRLEY JÓZS. ÉS T^{SA}
Promontor
 (Budapest.)

DÉPOSÉ.

PEZSGŐ

CHAMPAGNER

LOUIS FRANCOIS & Co.
PROMONTOR.

Kitüntetések:

Páris 1889. EZÜST-ÉREM.
 Nizza 1890. ARANY-ÉREM.
 Lissabon 1890. Hors Concours és
 NAGY DIPLOM
 Temesvár, NAGY ARANY-ÉREM.

Auszeichnungen:

Paris 1889. SILB. MEDAILLE
 Nizza 1890. GOLD. MEDAILLE
 Lissabon 1890. Hors Concours und
 GROSSES DIPLOM.
 Temesvár GROSSE GOLD. MEDAILLE

Főképviselek: — General-Vertretung:

RUDA ÉS BLOCHMANN

BUDAPEST, Akadémia-utcza 16.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
 legtisztább égyenes
SÁVANYU-KŰT
 legjobb asztali- és üdítő ital,
 kitünő hatásnak bizonyult köhögésnél,
 gégebajoknál, gyomor- és hólyaghu-
 rutnál.
 Mattoni Henrik, Karisbad és Budapest.

MATTONI'S
ELISA-SALZBAD
BETH BUDAPEST-
 KELENFÖLD

LÖWENSTEIN M. (MIHÁLY)

cégtulajdonos:

LÖWENSTEIN F. NÁNDOR

cs. és kir. udvari szállító, József fkg. Ő cs. és kir. fensége
 és Fülöp Szász Coburg Gothai herceg Ő kir. fensége
 udvari szállítója.

Főüzlet:

Fióküzlet:

IV., Vámház-körut 4. IV., Kishid-utca 7.

ajánlja nagy raktárát

mindennemű fűszer-árakban a legjobb mi-
 nőségben; bel- és külföldi sajtokban, hus,
 hal, főzelék- és gyümölcs-conservekben,
 csokoládé, francia és magyar cognacban és
 pezsgőben, angol és francia különlegessé-
 geket finom konyhák részére; főző bort:
 Madeira, Marsalla, Sherryt.

Kizárólagos főraktár az

„Anglo Continental Thee Association“-nak
 legjobb fekete teákban, valódi Jamaika rum.

Kivánatra árjegyzék bérmentve.

Első Magyar Részvény Serfőződe

BUDAPEST—KŐBÁNYÁN

Fennáll 1854 óta.

Az 1900. évi párisi világkiállításon collective a legnagyobb éremmel (Grand prix) kitüntetést nyert.

DISZOKMÁNY 1885.

JURY-TAG 1896.

Városi iroda: VIII. kerület, ESTERHÁZY-UTCZA 6. szám.

Ajánlja: ászok, király, márcziusi világos, márcziusi sötét, „bajor mód“, udvari „pilseni
 mód“, kétszeres márcziusi világos és sötét, valamint bak-söreit, továbbá saját töl-
 tésű palaczköreit gőzpasteurizáló készülékkel s a legújabb technikai berendezésekkel
 felszerelt kőbányai palaczkör osztályából.

Ezen a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőződének évi gyártási képessége 400,000 hektoliter.

Az ország minden részében sörraktárosok által vagyunk képviselve;
 nagyobb raktáraink Arad-, Szeged-, Miskolcz-, Kolozsvár-, Nagyvárad-,
 Nyiregyháza-, Temesvár- és Debreczenben vannak.

Hordósör-megrendelés: Budapestre, telefon-szám 52—59.

Hordósör-megrendelés: Vidékre, telefon-szám 52—60.

Palaczkör-megrendelés: telefon-szám 56—58.